

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Основи ювенальної превенції та юстиції

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	обов'язкова
Форма навчання:	денна/заочна
Освітній ступінь:	бакалавр
Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Освітня програма:	Право
Рік навчання:	4
Семестр:	8
Кількість кредитів (годин):	Денна: 4 (120 год.: 24 - лекції; 24 - семінарські; 72 - самостійна робота); Заочна: 4 (120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)
Мова викладання:	українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Кічук Ярослав Валерійович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: доктор педагогічних наук, професор кафедри права і соціальної роботи

Кафедра: кафедра права і соціальної роботи

Робочий e-mail: jdgu@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: четвер, 16.10

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Основи ювенальної превенції та юстиції» є обов'язковим компонентом підготовки здобувачів вищої освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 081 Право освітньо-професійної програми «Право» та спрямована на формування і розвиток загальних та спеціальних (фахових) компетентностей у відповідності до освітньої програми.

Високі показники підліткової злочинності змушують замислитися над питанням, чому неповнолітні вчиняють злочини, так як боротися із цим явищем. Насамперед, причини злочинності криються в матеріальному зuboжінні населення, небажання батьків займатися вихованням дітей, пропаганда культу ненависті та насильства, недоліки шкільного виховання, високі показники дитячої безпритульності. Такий стан речей змушує державні органи та науковців розробляти програми протидії підліткової злочинності, звертаючи свою увагу на міжнародні стандарти, ювенальну превенцію та юстицію.

Передумови для вивчення дисципліни базується на вивченні таких дисциплін, як «Основи правової педагогіки», «Основи права Європейського Союзу», «Кримінальне право України», «Цивільне процесуальне право України», «Судові та правоохоронні органи України», «Правове регулювання молодіжної політики».

Міждисциплінарні зв'язки дисципліна «*Основи ювенальної превенції та юстиції*» є підґрунтям для подальшого написання курсової роботи з кримінального права і процесу.

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Основи ювенальної превенції та юстиції» спеціальності 081 Право.

1. Знання:

Знати і розуміти основні сучасні правові доктрини та принципи функціонування національної правової системи; міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини, права Європейського Союзу; соціальної ролі підлітків у суспільстві та основ законодавства з прав дитини;

2. Уміння:

Аналізувати суспільні процеси у контексті проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання; проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел; виокремлювати юридично значущі факти; логічно, критично і системно аналізувати документи, розуміти їх правовий характер і значення.

3. Комунікація:

Консультувати та встановлювати значимі правові факти у справах дітей та неповнолітніх; пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту; доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

4. Автономність та відповідальність:

Захищати права та інтереси клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації; застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;

5. Структура дисципліни

Денна форма навчання:

Тема № 1. Теоретичні аспекти ювенальної юстиції.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (4 год.): 1. Поняття, зміст та сутність ювенальної юстиції. 2. Дитина у правовому полі ювенальної юстиції. 3. Ювенальна юстиція в системі судової влади. 4. Ювенальна юстиція у громадянському суспільстві.	1. Опацький Р.М. Ювенальна політика в Україні: адміністративно-правові засади формування та реалізації : монограф. / Р.М. Опацький ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. О. Логвиненка. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2020. С. 8-101. 2. Конвенція про права людини. Міжнародне та національне законодавство у сфері захисту прав дитини / Г. Янова. К. : ПП «Видавництво «Сучасний письменник», 2015. С. 177-191. 3. Декларація прав дитини 1959 // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол.

	Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. Т. 2 : 744 с.
Семінарське заняття (2 год.): 4. Принципи ювенальної юстиції. 5. Функції ювенальної юстиції. 6. Каральна, «прогресивна» та відновна парадигми ювенальної юстиції	1. Гусак А. П. Основні принципи ювенальної юстиції / А. П. Гусак // Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Право / голов. ред. Ю.М. Бисага. – Ужгород : Гельветика, 2014. №Вип. 25. С. 192–194. 2. Терещук Г. А. Окремі аспекти реформування системи ювенальної юстиції в Україні / Г. А. Терещук // Актуальні проблеми правознавства. - 2017. Вип. 1. С. 53-56. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprpr_2017_1_12 . 3. Грігорова Г. Л. Відновна функція юридичної відповідальності (на прикладі ювенальної відповідальності) / Г.Л. Грігорова // Правове життя сучасної України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. ювілею акад. С.В. Ківалова (м. Одеса, 16–17 травня 2014 р.); у 2 т. О. : Фенікс, 2014. Т. 2 . С. 99–101.
Завдання для самостійної роботи: Скласти письмову порівняльну характеристику каральної, «прогресивної» та відновної парадигми ювенальної юстиції; підготуватися до її презентації на семінарському занятті.	1. Плахова О. М. Ювенальна юстиція в Україні: у пошуках консенсусної парадигми. «Соціопростір:міждисциплінарний електронний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи», (4), 62-66. URL: https://periodicals.karazin.ua/socioprostir/article/view/4256 2. Щоквартальний бюлетень "Відновне правосуддя в Україні" №1-4(15). 2010.

Тема № 2. Історія ювенальної юстиції.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Дитина в судовому процесі до початку ХХ ст. 2. Створення першого ювенального суду. 3. Заснування ювенальних судів в Європі (перша половина ХХ ст.).	1. Європейський суд з прав людини. Судова практика / за заг. ред. В. Г. Буткевича. – Вип. 1, ч. 3: Стаття ЄКПЛ «Заборона катувань» : у 3 ч. 2011. С. 5–28. 2. Про судоустрій і статус суддів: Закон України № 1402-VIII від 02.06.2016 р. // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. ст. 545. 3. Конвенція про права дитини : міжнар. док. ООН від 20.11.1989 URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_021 4. Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року: Закон України № 1065-VI від

	05.03.2009 р. // Відомості Верховної Ради України. 2009. № 29. ст. 395.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Суди та інші установи для неповнолітніх правопорушників в Україні. 2. Пенітенціарної установи для неповнолітніх правопорушників.	1. Аракелян Р. Ф. Деякі історичні аспекти концептуальних засад відновного правосуддя. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Юридичні науки. 2015. Т. 3, вип. 2. С. 62–66. 2. Про Концепцію розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні: указ Президента України від 24 травня 2011 року № 597/2011 URL : http://zakon3.rada.gov.ua
Завдання для самостійної роботи: Підготувати конспект-схему питання теми «Історія створення першого ювенального суду».	1. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 року № 2453-VI URL : http://zakon2.rada.gov.ua 2. Сулейманова С.Т. Ювенальная юстиция в эпоху постмодернизма / С.Т. Сулейманова // Известия вузов. Поволжский регион. Общественные науки. 2007. № 4. С. 114–120. 3. Мозгова В. Досвід створення та функціонування ювенальних судів в Україні на початку ХХ століття. Науковий часопис Національної академії прокуратури України 1'2014. С. 108–115.

Тема № 3. Міжнародно-правові стандарти прав дитини та ювенальна юстиція.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Міжнародні стандарти прав дитини як база ювенальної юстиції. 2. Міжнародне співробітництво у сфері ювенальної юстиції.	1. Європейська конвенція про здійснення прав дітей: Ратифікована із заявою Законом України № 69-V (69–16) від 3 серпня 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 41. Ст. 354. 2. Європейські правила щодо неповнолітніх правопорушників, які підлягають застосуванню санкцій чи заходів // Відновне правосуддя в Україні. 2009. № 3–4. С. 48–62.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Мінімальні Стандартні Правила ООН про відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила) – головний міжнародний акт щодо ювенальної юстиції. 2. Інші універсальні стандарти ювенальної юстиції.	1. Shirokova-Murarash, O. (2020). Вдосконалення системи відправлення правосуддя по відношенню до неповнолітніх за мінімальними стандартними правилами ООН («Пекінські правила»). Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти, (5), 117–131. https://doi.org/10.31866/2616-745x.5.2020.203695 2. Міжнародне та національне законодавство у сфері захисту прав дитини / Г. Янова. К. : «Видавництво «Сучасний письменник», 2015. 704 с.
Завдання для самостійної роботи: Скласти конспект-схему питання теми	1. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, які

«Мінімальні Стандартні Правила ООН про відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила) як головний міжнародний акт щодо ювенальної юстиції».	стосуються відправлення правосуддя по відношенню до неповнолітніх ("Пекінські правила"). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_211
---	---

Тема № 4. Правові засади ювенальної юстиції в Україні

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ювенальна кримінальна політика. 2. Принципи кримінального ювенального права України. 3. Види кримінальних покарань для неповнолітніх за КК України. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опацький Р.М. Ювенальна політика в Україні: адміністративно-правові засади формування та реалізації : монограф. / Р.М. Опацький ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. О. Логвиненка. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2020. С. 102-201. 2. Міжнародне та національне законодавство у сфері захисту прав дитини / Г. Янова. К. : «Видавництво «Сучасний письменник», 2015. С. 604.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Примусові заходи виховного характеру за КК України. 2. Особливості провадження у справах про злочини неповнолітніх. 3. Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінальний кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text 2. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати доповіді відповідно до теми заняття: <ul style="list-style-type: none"> - Основи конституційно-правового статусу неповнолітнього; - Основи цивільно-правового статусу неповнолітнього; - Охорона сім'ї та неповнолітнього в сімейному; праві; - Правові основи взаємодії сім'ї та системи ювенальної юстиції; - Ювенальна кримінальна політика; - Принципи кримінального ювенального права України; - Види кримінальних покарань для неповнолітніх за КК України; - Примусові заходи виховного характеру за КК України; - Особливості провадження у справах про злочини неповнолітніх. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Палюх Л. М. Особливості провадження у справах про застосування примусових заходів виховного характеру до осіб, які не досягли віку, з якого можлива кримінальна відповідальність // Наук. вісн. Львів, 2006. Вип. 3. С. 259–270. 2. Юхно О. О. Генезис визначення понять «малолітній» та «неповнолітній» у кримінальному судочинстві України // Вісник. Х., 2012. № 1 (56). С. 168–174. 3. Генеральна Прокуратура України. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі за грудень 2017 року. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?_m=fsfile&c=download&file_id=203952.

Тема № 5. Організаційні засади ювенальної юстиції в Україні.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
--	---

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасна система органів та служб у справах неповнолітніх в Україні. 2. Ювенальні структурні підрозділи ОВС України. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95 2. Назарук Н. В. Розвиток інституту спеціалізованих омбудсманів в Україні / Н. В. Назарук // Науковий журнал “Політикус”. 2016. Вип. 3. С. 73-79. 3. Навроцький О. О. Компетенція окремих органів державної влади у сфері забезпечення прав дитини: сучасний стан та шляхи удосконалення / О. О. Навроцький // Право і суспільство. 2017. № 5. С. 127-131 4. Лабенська Л. Л., Савич В. О. Права дитини: сучасний стан забезпечення та реалізації в Україні / Л. Л. Лабенська, В. О. Савич // Право і суспільство. 2018. № 1. С. 118-122. 5. Користін О. Є. Особливості злочинності неповнолітніх та специфіка її профілактики (за матеріалами південного регіону України). Південноукраїнський правовий часопис. 2014. № 14. С. 16–19.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Установи виконання покарань для неповнолітніх. 2. Установи для дітей, які потребують особливих умов виховання. 3. Служби у справах дітей. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. НАКАЗ 28.08.2018 № 2823/5 «Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-18 2. Повноваження об'єднаних громад із питань забезпечення та дотримання прав дитини: розуміння витоків функцій. Посібник. Київ 2018.
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготуватися до дискусії на тему «Перешкоди на шляху впровадження ювенальних технологій в національній правовій системі».</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Костенко Я. В. Ювенальна превенція як форма діяльності органів поліції України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція. 2018. № 31. С. 77–79. 2. Веселов М. Ю. Ювенальна превенція в системі ювенальної юстиції. равовий часопис Донбасу № 1 (70) 2020. С. 98-104.

Тема № 6. Сучасні закордонні моделі ювенальної юстиції.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система ювенальної юстиції Сполучених Штатів Америки. 2. Ювенальна юстиція Англії та Уельсу. 3. Французька модель ювенальної юстиції. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Терещук Г. Зарубіжний досвід функціонування основних моделей ювенальної юстиції // Актуальні проблеми правознавства. Випуск 2 (10). 2017. С. 116-120. 2. Сотула О. С. Кримінально-правова

4. Німецька система ювенальної юстиції.	охорона життя людини в країнах романо-германської правової сім'ї: ретроспектива, компаративістика, моделювання: монографія / О. С. Сотула. Х.: Видавець Іванченко І. С. 2015. 429 с.
Семінарське заняття (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> 1. Ювенальна юстиція Нідерландів. 2. Північноєвропейська модель ювенальної юстиції. 3. Ювенальна юстиція Польщі. 4. Ювенальна юстиція Японії. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опацький Р. М. Зарубіжний досвід впровадження ювенальної юстиції / Р. М. Опацький // Юридична наука. 2012. № 2. С. 146–152. 2. Литвинов О.М. Становлення та розвиток ювенальної пенальної політики Республіки Польща (кримінально-правове дослідження) : монографія / О.М. Литвинов, Є.С. Назимко, Т.І. Пономарьова; за заг. ред. д.ю.н., проф. О.М. Литвинова. К.: ВД «Дакор», 2015. 128 с.
Завдання для самостійної роботи: <ol style="list-style-type: none"> 1. Зробити порівняльно-правовий аналіз функціонування сучасної ювенальної юстиції. 2. Створити презентацію з 7-10 слайдів про систему ювенальної юстиції певної країни (за вибором студента). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Головкін Б.М. Злочинність неповнолітніх як суспільна проблема / Б.М. Головкін // Проблеми доконаності. 2016. Вип. 133. С. 204 – 217.1-2. 2. Минимальные стандартные правила Организации Объединенных Наций, касающиеся отправления правосудия в отношении несовершеннолетних («Пекинские правила») от 29.11.1985 г. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_211/print1474117864993147. 3. Лесько Н. В. Система органів державної влади, що здійснюють профілактику правопорушень серед дітей: досвід зарубіжних країн І Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. 2016. № 845. С. 107-112.

Тема № 7. Система суб'єктів ювенальної превенції в Україні

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративно-правовий аспект діяльності суб'єктів ювенальної превенції в Україні. 2. Класифікація суб'єктів ювенальної превенції. 3. Види методів та форм діяльності суб'єктів ювенальної превенції. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опацький Р.М. Ювенальна політика в Україні: адміністративно-правові засади формування та реалізації : монограф. / Р.М. Опацький ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. О. Логвиненка. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2020. С. 302-322.

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загально-політичні суб'єкти. 2. Суб'єкти загальної компетентності. 3. Основні суб'єкти. 4. Спеціальні суб'єкти. 5. Додаткові суб'єкти. 6. Спеціалізовані суб'єкти. 7. Суб'єкти з повноваженням учасника превентивно-виховних заходів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опацький Р.М. Ювенальна політика в Україні: адміністративно-правові засади формування та реалізації : монограф. / Р.М. Опацький ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. О. Логвиненка. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2020. С. 201-302. 2. Навроцький О. О. Компетенція окремих органів державної влади у сфері забезпечення прав дитини: сучасний стан та шляхи удосконалення / О. О. Навроцький // Право і суспільство. 2017. № 5. С. 127-131. 3. Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини : Указ Президента України від 11 серп. 2011 р. № 811/2011 // Офіційний вісник України. 2011. № 63. Ст. 24-94.
<p>Завдання для самостійної роботи: Розкрийте сутність державних та соціальних суб'єктів захисту прав дітей.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дакал А. Державна політика у сфері захисту прав дітей: принципи, завдання та засоби реалізації / А. Дакал // Державне управління та місцеве самоврядування. 2016. Вип. 3 (30). С. 59-65.

Тема № 8. Запобігання дитячій злочинності

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінологічна характеристика дитячої злочинності. 2. Особистість неповнолітнього злочинця. 3. Причини та умови дитячої злочинності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінологія. навчально-методичний посібник / В.М. Дрьомін, Ж.В. Мандриченко, Т.В. Мельничук, Ю.О. Стрелковська, А.І. Марчук, А.М. Ізовіта, С.А. Ілько, Н.О. Федчун, В.Я. Цитряк. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2015. 144 с. 2. Бандурка О.М., Литвинов О.М. Протидія злочинності та профілактика злочинів: монографія. Харків: ХНУВС, 2011. 308 с. 3. Василевич В. В. Зарубіжний досвід кримінологічної політики захисту прав потерпілих від поширення дитячої порнографії у мережі Інтернет. Часопис Академії адвокатури України. 2013. № 3. URL: http://epub.aau.edu.ua/index.php/chasopys/article/view/711/715.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суб'єкти запобігання дитячої злочинності. 2. Організація роботи, завдання та повноваження підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18.

<p>3. Заходи запобігання дитячої злочинності.</p> <p>4. Профілактична діяльність спрямована на недопущення вчинення дітьми злочинів.</p>	<p>2. Про затвердження Змін до Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : наказ МВС України від 25.06.2020 № 488. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0738-20#Text.</p> <p>3. Максименко О. Аспекти вдосконалення діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України з протидії наркоманії. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 116, 3 (Груд 2020), 103-107.</p> <p>4. Ортинська Н. В. Правова політика держави щодо подолання причин злочинної поведінки неповнолітніх / Н. В. Ортинська // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2015. № 824. С. 298-301.</p>								
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Надати проект плану, що буде спрямований на запобігання дитячої злочинності на певній території. Запропонуйте конкретні заходи з точки зору працівника ювенальної превенції.</p> <p>2. Визначити динаміку злочинності дітей в Одеській області.</p> <table border="1" data-bbox="229 1169 858 1379"> <thead> <tr> <th>Показники</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Кількість зареєстрованих злочинів, скоєних неповнолітніми Одеської області</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Показники	2016	2017	2018	Кількість зареєстрованих злочинів, скоєних неповнолітніми Одеської області				<p>1. Бандурка І.О. Діти, сім'я, злочинність неповнолітніх: взаємозалежність: монографія. Харків: Золота миля, 2014. 280 с.</p> <p>2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10</p>
Показники	2016	2017	2018						
Кількість зареєстрованих злочинів, скоєних неповнолітніми Одеської області									

Тема № 9. Профілактика шкільного булінгу

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини та умови, які сприяють насильству серед дітей та учнівської молоді. 2. Поняття шкільного булінгу та його профілактика. 3. Профілактика насильства серед дітей. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стоп шкільний терор. Особливості цькування у дитячому віці. Профілактика та протистояння булінгу / Український інститут дослідження екстремізму. Київ, 2017. URL: http://uire.org.ua/wpcontent/uploads/2017/11/Doslidzhennya-buling.pdf 2. Журавель Т.В. Соціально-педагогічна робота з профілактики насильства щодо дітей / Т. В. Журавель // Соціальна педагогіка : навч. посібник / За заг. ред. О. В. Безпалько; Авт.-кол. О. В. Безпалько, І. Д. Зверева, Т. Г. Веретенко та ін. : К. : Академвидав, 2013. С. 197–209. 3. Протидія булінгу в закладі освіти:

	<p>системний підхід. Методичний посібник. / Андрєєнкова В.Л., Мельничук В.О., Калашник О.А. К.: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 132 с.</p> <p>4. Профілактика насильства серед дітей та учнівської молоді : методичні рекомендації / [В.С. Березняк, Ю.В. Грицай, В.В. Плачков, О.В. Юхимчук]. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2013. 26 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правова основа діяльності працівників підрозділів ювенальної превенції з профілактики насильства серед дітей та учнівської молоді. 2. Алгоритм дій працівника підрозділу ювенальної превенції при зверненні дитини, яка потерпіла від насильницьких дій. 3. Алгоритм дій працівника підрозділу ювенальної превенції при самостійному виявленні обставин, що можуть свідчити про вчинення насильницьких дій по відношенню до дитини. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Миронюк Т., Запорожець А. Удосконалення заходів протидії булінгу в Україні. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. Київ-2019. № 3 (112). С. 234. 2. Запорожець А.К., Миронюк Т.В. Булінг в Україні – кримінологічна характеристика та запобігання / А.К. Запорожець, Т.В. Миронюк; За заг. ред. Ю.О. Левченка Монографія. Київ.: Вид-во ТОВ «НВП» Інтерсервіс», 2020. 146 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Надати проект плану, що буде спрямований на профілактику насильства (булінгу) у закладі загальної середньої освіти. Запропонуйте конкретні заходи з точки зору працівника ювенальної превенції. 2. Надати проект анкети проведення опитування учнів щодо проблеми цькування, насильства в школі. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стоп шкільний терор. Особливості цькування у дитячому віці. Профілактика та протистояння булінгу. 2017. С. 84. URL : http://dzvin.dp.ua/bully/stop_shkilniy_teror.pdf 2. Попередження насильства в закладах освіти: методичний посібник для педагогічних працівників. Видання друге, доповнене та оновлене. Київ: Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї», 2020. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/02/18/Posibnyk_POPEREDZHENNYA_NAS_YLSTVA.pdf 3. Варламова, Ю. В., Самороков, В. О. Кримінологічна характеристика учасників булінгу (цькування). Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2021. № 1(23). URL: http://lj.oa.edu.ua/articles/2021/n1/21vyvubt.pdf

Тема № 10. Запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття бездоглядності і безпритульності. 2. Причини та умови виникнення бездоглядності та безпритульності дітей. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Галич О.В. Бездоглядність і правопорушення як наслідки хибного виховання. Соціальна педагогіка: теорія та практика. 2011. № 2. С. 91-95. 2. Швець Д. В. Підвищення якості

<p>3. Правова основа діяльності працівників підрозділів ювенальної превенції з запобігання дитячої бездоглядності та безпритульності.</p>	<p>підготовки працівників підрозділів ювенальної превенції як необхідна передумова захисту прав і свобод дітей. Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції України : зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 11 квіт. 2019 р.). Харків, 2019. С. 29–31.</p> <p>3. Іщенко І.В. Проблеми та досягнення в організації роботи підрозділів ювенальної превенції національної поліції України. Правовий часопис. 2018. № 3 (64). С. 97–99.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заходи профілактики дитячої бездоглядності та безпритульності. 2. Індивідуально профілактична робота з дітьми та сім'ями, які перебувають у соціально небезпечному становищі. 	<p>1. Федорченко, Т. Є. (2012) Профілактика дитячої бездоглядності та девіантної поведінки неповнолітніх в умовах превентивного виховного середовища школи соціальної реабілітації Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді (16). pp. 279-288.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Анотування наукової статті в рамках теми «Зарубіжний досвід запобігання дитячої бездоглядності та безпритульності»(100-250 слів, термін виконання: не пізніше ніж за тиждень до завершення теоретичного навчання; додаткові вимоги: відсутність плагіату, усне опитування щодо знання змісту статті)</p>	<p>1. Попередження дитячої бездоглядності та безпритульності : методичні рекомендації / [В.С. Березняк, Ю.В. Грицай, Ю.Л. Іваненко, В.В. Плачков, О.В. Юхимчук]. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2013. 33 с.</p>

Тема № 11. Адміністративно- правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, вчиненому дітьми та стосовно них.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види та ознаки насильства в сім'ї. 2. Різновиди та ознаки насильства щодо дітей. 3. Наслідки жорстокого поводження з дітьми. 4. Кримінологічна характеристика домашнього насильства. 5. Особистість домашнього насильника. 	<p>1. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник/ Андрєєнкова В.Л., Байдик В.В., Войцях Т.В., Калашник О.А. та ін. К.: ФОП Нічога С.О. 2020. 196 с. URL: https://www.unicef.org/ukraine/sites/unicef.org.ukraine/files/2020-07/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B4%D1%96%D1%8F%20%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D1%83_0.pdf</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини та умови домашнього насильства. 2. Запобігання та протидія домашньому 	<p>1. Ларченко О.М. Сімейні девіації як кримінологічна проблема / Кримінальне право і кримінологія Юридичний вісник № 3. 2011 р.</p>

<p>насилъству.</p> <p>3. Інформаційно-просвітницька, профілактична та методична робота щодо формування ненасильницьких моделей поведінки серед дітей та молоді.</p>	<p>2. Насилъство в сім'ї та діяльність органів внутрішніх справ щодо його подолання: навчально-методичний посібник для курсантів вищих навчальних закладів МВС України / Укладачі: Запорожцев А.В., Лабунь А.В., Заброта Д.Г., Басиста І.В., Дроздова І.В., Брижик В.О., Мусієнко О.М. Київ, 2012. 246 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Визначити коло питань для вивчення причин та умов вчинення домашнього насилъства щодо дітей.</p> <p>2. Вказати, які з перерахованих ознак відносяться до ознак фізичної занедбаності дитини, а які до психологічного (емоційного) насилъства:</p> <ul style="list-style-type: none"> –брудний та пошкоджений одяг, невідповідний до сезону; –безсоння; –недотримання гігієнічних норм; –медичні проблеми, які не піддаються лікуванню; –ховання або крадіжка їжі; –відсутність або низький рівень соціальних навичок; –бездоглядність; –нездатність до навчання, невідповідність розумових здібностей віковим нормам. –відставання у порівнянні з однолітками у фізичному та соціальному розвитку; –порушення мови, сну, прийому їжі; –систематичне повторювання дій, зокрема - розкачування, смоктання пальців, кусання; –відсутність зосередження та уваги; –відсутність інтересу чи емоцій; –депресія або віддаленість; –агресія. 	<p>1. Запорожець А. А. Криміналізація домашнього насилъства — новела кримінального законодавства. Вісник кримінального судочинства. 2018. № 1. С. 148–154.</p> <p>2. Мірошніченко А. В. Насилъство в сім'ї [Електронний ресурс] / А. В. Мірошніченко // Правова освіта. Сайт Головного управління юстиції у Кіровоградській області. – Режим доступу: http://pravovaosvita.ucoz.ua/publ/nasilstvo_v_si_m_39_ji/1-1-0-13.</p>

Тема № 12. Профілактика протиправної діяльності неформальних радикально налаштованих молодіжних угруповань.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Види і ознаки неформальних радикально налаштованих угруповань та їх відмінності.</p> <p>2. Причини виникнення неформальних радикально налаштованих молодіжних угруповань.</p>	<p>1. Методика виявлення, документування, профілактики протиправної діяльності неформальних радикально налаштованих молодіжних угруповань: практичний посібник / [В.С. Березняк, С.А. Буткевич, Г.В. Ревіна, Д.С. Савочкін]. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2010. 253 с.</p>

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Профілактика протиправної діяльності неформальних молодіжних радикально налаштованих угруповань. 2. Моніторинг скінхедовського та іншого неформального радикального руху в молодіжному середовищі та прояв неонацизму, расизму і ксенофобії та інших форм нетерпимості. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Копотун І.М., Рудик М.М. Правові та організаційні основи запобігання злочинам, що вчиняються молодіжними футбольними угрупованнями в Україні: монографія. Дніпро: Середняк Т.К., 2016. 237 с. 2. Організація роботи студентських (молодіжних) громадських формувань з охорони громадського порядку та профілактики правопорушень серед неповнолітніх: методичні рекомендації / [В.С. Березняк, Ю.В. Грицай, О.В. Юхимчук]. Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2012. 53 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Надати проект плану, що буде спрямований на профілактику протиправної діяльності неформальних молодіжних радикально налаштованих угруповань.</p> <p>Запропонуйте конкретні заходи з точки зору працівника ювенальної превенції.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жукова Т.С. Соціальні засади запобігання злочинності молоді в Україні та Італії (порівняльне дослідження): дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / Тетяна Станіславівна Жукова. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2011. 259 с.

Заочна форма навчання:

Тема № 1. Теоретичні аспекти ювенальної юстиції.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Поняття, зміст та сутність ювенальної юстиції. 6. Дитина у правовому полі ювенальної юстиції. 7. Ювенальна юстиція в системі судової влади. 8. Ювенальна юстиція у громадянському суспільстві. 	<ol style="list-style-type: none"> 7. Опацький Р.М. Ювенальна політика в Україні: адміністративно-правові засади формування та реалізації : монограф. / Р.М. Опацький ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. О. Логвиненка. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2020. С. 8-101. 8. Конвенція про права людини. Міжнародне та національне законодавство у сфері захисту прав дитини / Г. Янова. К. : ПП «Видавництво «Сучасний письменник», 2015. С. 177-191. 9. Декларація прав дитини 1959 // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. Т. 2 : 744 с.
<p>Семінарське заняття (- год.):</p> <p>Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	

<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти письмову порівняльну характеристику каральної, «прогресивної» та відновної парадигми ювенальної юстиції; підготуватися до її презентації на семінарському занятті.</p>	<p>3. Плахова О. М. Ювенальна юстиція в Україні: у пошуках консенсусної парадигми. «Соціопростір: міждисциплінарний електронний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи», (4), 62-66. URL: https://periodicals.karazin.ua/socioprostir/article/view/4256</p> <p>4. Щоквартальний бюлетень "Відновне правосуддя в Україні" №1-4(15). 2010.</p>
---	--

Тема № 2. Історія ювенальної юстиції.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.): 4. Дитина в судовому процесі до початку ХХ ст. 5. Створення першого ювенального суду. 6. Заснування ювенальних судів в Європі (перша половина ХХ ст.).</p>	<p>5. Європейський суд з прав людини. Судова практика / за заг. ред. В. Г. Буткевича. – Вип. 1, ч. 3: Стаття ЄКПЛ «Заборона катувань»: у 3 ч. 2011. С. 5–28.</p> <p>6. Про судоустрій і статус суддів: Закон України № 1402-VIII від 02.06.2016 р. // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. ст. 545.</p> <p>7. Конвенція про права дитини : міжнар. док. ООН від 20.11.1989 URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_021</p> <p>8. Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року: Закон України № 1065-VI від 05.03.2009 р. // Відомості Верховної Ради України. 2009. № 29. ст. 395.</p>
<p>Семінарське заняття (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготувати конспект-схему питання теми «Історія створення першого ювенального суду».</p>	<p>4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 року № 2453-VI URL : http://zakon2.rada.gov.ua</p> <p>5. Сулейманова С.Т. Ювенальная юстиция в эпоху постмодернизма / С.Т. Сулейманова // Известия вузов. Поволжский регион. Общественные науки. 2007. № 4. С. 114–120.</p> <p>6. Мозгова В. Досвід створення та функціонування ювенальних судів в Україні на початку ХХ століття. Науковий часопис Національної академії прокуратури України 1'2014. С. 108–115.</p>

Тема № 3. Міжнародно-правові стандарти прав дитини та ювенальна юстиція.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
--	---

<p>Лекція (1 год.):</p> <p>3. Міжнародні стандарти прав дитини як база ювенальної юстиції.</p> <p>4. Міжнародне співробітництво у сфері ювенальної юстиції.</p>	<p>3. Європейська конвенція про здійснення прав дітей: Ратифікована із заявою Законом України № 69-V (69-16) від 3 серпня 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 41. Ст. 354.</p> <p>4. Європейські правила щодо неповнолітніх правопорушників, які підлягають застосуванню санкцій чи заходів // Відновне правосуддя в Україні. 2009. № 3-4. С. 48-62.</p>
<p>Семінарське заняття (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти конспект-схему питання теми «Мінімальні Стандартні Правила ООН про відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила) як головний міжнародний акт щодо ювенальної юстиції».</p>	<p>2. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй, які стосуються відправлення правосуддя по відношенню до неповнолітніх ("Пекінські правила"). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_211</p>

Тема № 4. Правові засади ювенальної юстиції в Україні

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <p>4. Ювенальна кримінальна політика.</p> <p>5. Принципи кримінального ювенального права України.</p> <p>6. Види кримінальних покарань для неповнолітніх за КК України.</p>	<p>3. Опацький Р.М. Ювенальна політика в Україні: адміністративно-правові засади формування та реалізації : монограф. / Р.М. Опацький ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. О. Логвиненка. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2020. С. 102-201.</p> <p>4. Міжнародне та національне законодавство у сфері захисту прав дитини / Г. Янова. К. : «Видавництво «Сучасний письменник», 2015. С. 604.</p>
<p>Семінарське заняття (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>2. Підготувати доповіді відповідно до теми заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основи конституційно-правового статусу неповнолітнього; - Основи цивільно-правового статусу неповнолітнього; - Охорона сім'ї та неповнолітнього в сімейному; праві; - Правові основи взаємодії сім'ї та системи ювенальної юстиції; - Ювенальна кримінальна політика; - Принципи кримінального ювенального 	<p>4. Палюх Л. М. Особливості провадження у справах про застосування примусових заходів виховного характеру до осіб, які не досягли віку, з якого можлива кримінальна відповідальність // Наук. вісн. Львів, 2006. Вип. 3. С. 259-270.</p> <p>5. Юхно О. О. Генезис визначення понять «малолітній» та «неповнолітній» у кримінальному судочинстві України // Вісник. Х., 2012. № 1 (56). С. 168-174.</p> <p>6. Генеральна Прокуратура України. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі за грудень 2017</p>

права України; - Види кримінальних покарань для неповнолітніх за КК України; - Примусові заходи виховного характеру за КК України; - Особливості провадження у справах про злочини неповнолітніх.	року. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?_m=fsfile&_c=download&file_id=203952 .
--	---

Тема № 5. Організаційні засади ювенальної юстиції в Україні.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <p>3. Сучасна система органів та служб у справах неповнолітніх в Україні.</p> <p>4. Ювенальні структурні підрозділи ОВС України.</p>	<p>6. Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95</p> <p>7. Назарук Н. В. Розвиток інституту спеціалізованих омбудсманів в Україні / Н. В. Назарук // Науковий журнал “Політикус”. 2016. Вип. 3. С. 73-79.</p> <p>8. Навроцький О. О. Компетенція окремих органів державної влади у сфері забезпечення прав дитини: сучасний стан та шляхи удосконалення / О. О. Навроцький // Право і суспільство. 2017. № 5. С. 127-131</p> <p>9. Лабенська Л. Л., Савич В. О. Права дитини: сучасний стан забезпечення та реалізації в Україні / Л. Л. Лабенська, В. О. Савич // Право і суспільство. 2018. № 1. С. 118-122.</p> <p>10. Користін О. Є. Особливості злочинності неповнолітніх та специфіка її профілактики (за матеріалами південного регіону України). Південноукраїнський правовий часопис. 2014. № 14. С. 16–19.</p>
<p>Семінарське заняття (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготуватися до дискусії на тему «Перешкоди на шляху впровадження ювенальних технологій в національній правовій системі».</p>	<p>3. Костенко Я. В. Ювенальна превенція як форма діяльності органів поліції України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція. 2018. № 31. С. 77–79.</p> <p>4. Веселов М. Ю. Ювенальна превенція в системі ювенальної юстиції. равовий часопис Донбасу № 1 (70) 2020. С. 98-104.</p>

Тема № 6. Сучасні закордонні моделі ювенальної юстиції.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Система ювенальної юстиції Сполучених Штатів Америки. 6. Ювенальна юстиція Англії та Уельсу. 7. Французька модель ювенальної юстиції. 8. Німецька система ювенальної юстиції. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Терещук Г. Зарубіжний досвід функціонування основних моделей ювенальної юстиції // Актуальні проблеми правознавства. Випуск 2 (10). 2017. С. 116-120. 4. Сотула О. С. Кримінально-правова охорона життя людини в країнах романо-германської правової сім'ї: ретроспектива, компаративістика, моделювання: монографія / О. С. Сотула. Х.: Видавець Іванченко І. С. 2015. 429 с.
<p>Семінарське заняття (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Зробити порівняльно-правовий аналіз функціонування сучасної ювенальної юстиції. 4. Створити презентацію з 7-10 слайдів про систему ювенальної юстиції певної країни (за вибором студента). 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Головкін Б.М. Злочинність неповнолітніх як суспільна проблема / Б.М. Головкін // Проблеми доконаності. 2016. Вип. 133. С. 204 – 217.1-2. 5. Минимальные стандартные правила Организации Объединенных Наций, касающиеся отправления правосудия в отношении несовершеннолетних («Пекинские правила») от 29.11.1985 г. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_211/print1474117864993147. 6. Лесько Н. В. Система органів державної влади, що здійснюють профілактику правопорушень серед дітей: досвід зарубіжних країн І Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. 2016. № 845. С. 107-112.

Тема № 7. Система суб'єктів ювенальної превенції в Україні

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Загально-політичні суб'єкти. 9. Суб'єкти загальної компетентності. 10. Основні суб'єкти. 11. Спеціальні суб'єкти. 12. Додаткові суб'єкти. 13. Спеціалізовані суб'єкти. 14. Суб'єкти з повноваженням учасника превентивно-виховних заходів. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Опацький Р.М. Ювенальна політика в Україні: адміністративно-правові засади формування та реалізації : монограф. / Р.М. Опацький ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. О. Логвиненка. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; 2020. С. 201-302. 5. Навроцький О. О. Компетенція окремих органів державної влади у сфері забезпечення прав дитини: сучасний стан та шляхи удосконалення / О.

	<p>О. Навроцький // Право і суспільство. 2017. № 5. С. 127-131.</p> <p>6. Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини : Указ Президента України від 11 серп. 2011 р. № 811/2011 // Офіційний вісник України. 2011. № 63. Ст. 24-94.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Розкрийте сутність державних та соціальних суб'єктів захисту прав дітей.</p>	<p>2. Дакал А. Державна політика у сфері захисту прав дітей: принципи, завдання та засоби реалізації / А. Дакал // Державне управління та місцеве самоврядування. 2016. Вип. 3 (30). С. 59-65.</p>

Тема № 8. Запобігання дитячій злочинності

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <p>5. Суб'єкти запобігання дитячої злочинності.</p> <p>6. Організація роботи, завдання та повноваження підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України.</p> <p>7. Заходи запобігання дитячої злочинності.</p> <p>8. Профілактична діяльність спрямована на недопущення вчинення дітьми злочинів.</p>	<p>5. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18.</p> <p>6. Про затвердження Змін до Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : наказ МВС України від 25.06.2020 № 488. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0738-20#Text.</p> <p>7. Максименко О. Аспекти вдосконалення діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України з протидії наркоманії. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 116, 3 (Груд 2020), 103-107.</p> <p>8. Ортинська Н. В. Правова політика держави щодо подолання причин злочинної поведінки неповнолітніх / Н. В. Ортинська // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2015. № 824. С. 298-301.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: 1. Надати проект плану, що буде спрямований на запобігання дитячої злочинності на певній території. Запропонуйте конкретні заходи з точки зору працівника ювенальної превенції.</p>	<p>3. Бандурка І.О. Діти, сім'я, злочинність неповнолітніх: взаємозалежність: монографія. Харків: Золота миля, 2014. 280 с.</p> <p>4. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL:</p>

2. Визначити динаміку злочинності дітей в Одеській області.				https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10
Показники	2016	2017	2018	
Кількість зареєстрованих злочинів, скоєних неповнолітніми Одеської області				

Тема № 9. Профілактика шкільного булінгу

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <p>4. Правова основа діяльності працівників підрозділів ювенальної превенції з профілактики насильства серед дітей та учнівської молоді.</p> <p>5. Алгоритм дій працівника підрозділу ювенальної превенції при зверненні дитини, яка потерпіла від насильницьких дій.</p> <p>6. Алгоритм дій працівника підрозділу ювенальної превенції при самостійному виявленні обставин, що можуть свідчити про вчинення насильницьких дій по відношенню до дитини.</p>	<p>3. Миронюк Т., Запорожець А. Удосконалення заходів протидії булінгу в Україні. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. Київ-2019. № 3 (112). С. 234.</p> <p>4. Запорожець А.К., Миронюк Т.В. Булінг в Україні – кримінологічна характеристика та запобігання / А.К. Запорожець, Т.В. Миронюк; За заг. ред. Ю.О. Левченка Монографія. Київ.: Вид-во ТОВ «НВП» Інтерсервіс», 2020. 146 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>3. Надати проект плану, що буде спрямований на профілактику насильства (булінгу) у закладі загальної середньої освіти. Запропонуйте конкретні заходи з точки зору працівника ювенальної превенції.</p> <p>4. Надати проект анкети проведення опитування учнів щодо проблеми цькування, насильства в школі.</p>	<p>4. Стоп шкільний терор. Особливості цькування у дитячому віці. Профілактика та протистояння булінгу. 2017. С. 84. URL : http://dzvin.dp.ua/bully/stop_shkilniy_teror.pdf</p> <p>5. Попередження насильства в закладах освіти: методичний посібник для педагогічних працівників. Видання друге, доповнене та оновлене. Київ: Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї», 2020. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/02/18/Posibnyk_POPEREDZHENNYA_NASYLSTVA.pdf</p> <p>6. Варламова, Ю. В., Самороков, В. О. Кримінологічна характеристика учасників булінгу (цькування). Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2021. № 1(23). URL: http://lj.oa.edu.ua/articles/2021/n1/21vyvubt.pdf</p>

Тема № 10. Запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.	
Семінарське заняття (1 год.): 3. Заходи профілактики дитячої бездоглядності та безпритульності. 4. Індивідуально профілактична робота з дітьми та сім'ями, які перебувають у соціально небезпечному становищі.	2. Федорченко, Т. Є. (2012) Профілактика дитячої бездоглядності та девіантної поведінки неповнолітніх в умовах превентивного виховного середовища школи соціальної реабілітації Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді (16). pp. 279-288.
Завдання для самостійної роботи: Анотування наукової статті в рамках теми «Зарубіжний досвід запобігання дитячої бездоглядності та безпритульності»(100-250 слів, термін виконання: не пізніше ніж за тиждень до завершення теоретичного навчання; додаткові вимоги: відсутність плагіату, усне опитування щодо знання змісту статті)	2. Попередження дитячої бездоглядності та безпритульності : методичні рекомендації / [В.С. Березняк, Ю.В. Грицай, Ю.Л. Іваненко, В.В. Плачков, О.В. Юхимчук]. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2013. 33 с.

Тема № 11. Адміністративно- правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, вчиненому дітьми та стосовно них.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.	
Семінарське заняття (1 год.): 4. Причини та умови домашнього насильства. 5. Запобігання та протидія домашньому насильству. 6. Інформаційно-просвітницька, профілактична та методична робота щодо формування ненасильницьких моделей поведінки серед дітей та молоді.	3. Ларченко О.М. Сімейні девіації як кримінологічна проблема / Кримінальне право і кримінологія Юридичний вісник № 3. 2011 р. 4. Насильство в сім'ї та діяльність органів внутрішніх справ щодо його подолання: навчально-методичний посібник для курсантів вищих навчальних закладів МВС України / Укладачі: Запорожець А.В., Лабунь А.В., Заброда Д.Г., Басиста І.В., Дроздова І.В., Брижик В.О., Мусієнко О.М. Київ, 2012. 246 с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Визначити коло питань для вивчення причин та умов вчинення домашнього насильства щодо дітей. 2. Вказати, які з перерахованих ознак відносяться до ознак фізичної занедбаності дитини, а які до психологічного (емоційного) насильства: –брудний та пошкоджений одяг, невідповідний до сезону;	3. Запорожець А. А. Криміналізація домашнього насильства — новела кримінального законодавства. Вісник кримінального судочинства. 2018. № 1. С. 148–154. 4. Мірошниченко А. В. Насильство в сім'ї [Електронний ресурс] / А. В. Мірошниченко // Правова освіта. Сайт Головного управління юстиції у Кіровоградській області. – Режим доступу:

<ul style="list-style-type: none"> –безсоння; –недотримання гігієнічних норм; –медичні проблеми, які не піддаються лікуванню; –ховання або крадіжка їжі; –відсутність або низький рівень соціальних навичок; –бездоглядність; –нездатність до навчання, невідповідність розумових здібностей віковим нормам. –відставання у порівнянні з однолітками у фізичному та соціальному розвитку; –порушення мови, сну, прийому їжі; –систематичне повторювання дій, зокрема - розкачування, смоктання пальців, кусання; –відсутність зосередження та уваги; –відсутність інтересу чи емоцій; –депресія або віддаленість; –агресія. 	<p>http://pravovaosvita.ucoz.ua/publ/nasilstvo_v_sim_39_ji/1-1-0-13.</p>
---	---

Тема № 12. Профілактика протиправної діяльності неформальних радикально налаштованих молодіжних угруповань.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): Непередбачено навчальним планом спеціальності.</p>	
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <p>3. Профілактика протиправної діяльності неформальних молодіжних радикально налаштованих угруповань.</p> <p>4. Моніторинг скінхедовського та іншого неформального радикального руху в молодіжному середовищі та прояв неонацизму, расизму і ксенофобії та інших форм нетерпимості.</p>	<p>3. Копотун І.М., Рудик М.М. Правові та організаційні основи запобігання злочинам, що вчиняються молодіжними футбольними угрупованнями в Україні: монографія. Дніпро: Середняк Т.К., 2016. 237 с.</p> <p>4. Організація роботи студентських (молодіжних) громадських формувань з охорони громадського порядку та профілактики правопорушень серед неповнолітніх: методичні рекомендації / [В.С. Березняк, Ю.В. Грицай, О.В. Юхимчук]. Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2012. 53 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Надати проект плану, що буде спрямований на профілактику протиправної діяльності неформальних молодіжних радикально налаштованих угруповань. Запропонуйте конкретні заходи з точки зору працівника ювенальної превенції.</p>	<p>2. Жукова Т.С. Соціальні засади запобігання злочинності молоді в Україні та Італії (порівняльне дослідження): дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право / Тетяна Станіславівна Жукова. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2011. 259 с.</p>

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю Зразок модульної контрольної роботи

Варіант 1

Тестові завдання

1. Ювенальна превенція – це:

- а) запобігання вчиненню правопорушень дітьми та проявам небезпеки відносно них;
- б) правова система щодо захисту прав дітей, має у своєму складі установи і організації, що здійснюють правосуддя у справах про правопорушення, скоєні неповнолітніми;
- в) сукупність правових норм, що регулюють відносини з приводу створення, одержання, використання й поширення інформації;
- г) сукупність правових норм, що регулюють відносини з приводу регламентування діяльності Національної поліції.

2. До суб'єктів ювенальної превенції в Україні входять:

- а) ВРУ, Президент України, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи підрозділи Національної поліції, ССД, Міністерство юстиції України, навчальні заклади, батьки, або інші особи, що їх замінюють, педагоги;
- б) громадяни, юридичні особи, держава, міжнародні організації;
- в) інші держави, дієздатні громадяни України, особи без громадянства;
- г) юридичні особи, громадяни України, біженці.

3. Юридична сутність поняття «дитинство» визначається в:

- а) Конституції України;
- б) міжнародно-правових документах;
- в) національному законодавстві;
- г) міжнародно-правових документах та національному законодавстві.

4. План дій «Світ, придатний для життя дітей» ухвалено:

- а) Постанова Пленуму Верховного Суду України;
- б) 27-ю спеціальною сесією Генеральної Асамблеї ООН;
- в) Законом України про Національну поліцію;
- г) усі зазначені відповіді вірні.

5. Згідно з Законом України «Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей» від 2 червня 2005 р. «Бездоглядні діти» це:

- а) діти, які були вимушені залишити або самі залишили сім'ю чи дитячі заклади, де вони виховувались, і не мають певного місця проживання;
- б) діти, не забезпечені сприятливими умовами для фізичного, духовного та інтелектуального розвитку;
- в) діти, в яких померли чи загинули батьки;
- г) діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав.

Правова задача

15 лютого 2011 року Іванова Н. А. народила дитину. Через 5 днів в тому ж пологовому будинку Скрипаль М. С. народила мертву дитину. Іванова Н. А. виписалась з будинку 20 березня і свою дитину з пологового будинку не забрала, тому Скрипаль М. С. 25 березня заявила, що вона бажає забрати дитину Іванової Н. А. з пологового будинку як власну та усиновити її в майбутньому. На думку Скрипаль М. С, вирішення ситуації таким чином забезпечить таємницю усиновлення від оточуючих, а отже і від самої дитини. В такому проханні Скрипаль М. С. було відмовлено, посилаючись на те, що дитину віком менше двох місяців не може бути усиновлено.

- 1) Визначте статус.
- 2) Чи правильно було застосовано ст. 209 СК? Якщо ні - то в чому помилка і які норми права підлягають застосуванню в такій ситуації?
- 3) Чи може Скрипаль М. С. забрати до себе дитину до винесення судом рішення про усиновлення?
- 4) Чи встановлено законодавством строк, протягом якого Іванова Н. А. має забрати дитину з пологового будинку?

Форма підсумкового контролю залік.

Залікова оцінка виставляється здобувачу на підставі результатів виконання певних видів робіт зазначених у робочій програмі навчальної дисципліни. Оцінка за семестр виставляється за результатами поточного і проміжного контролю.

Критерії оцінювання результатів навчання

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи з ваговим

		коефіцієнтом 0,3
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальна та самостійна роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Створення та презентація соціально-правового проекту	20

Індивідуальне завдання (створення та презентація соціально-правового проекту) оцінюється за такими критеріями: значущість і актуальність обраної теми; логічність і послідовність викладення матеріалу; повнота розкриття теми; доказовість та естетичність; презентація проекту та вміння захищати результати проведеного дослідження; власне оцінення досвіду.

Тематика індивідуальних завдань

1. Правосуддя для дітей.
2. Робота з неповнолітніми, які перебувають у конфлікті з законом.
3. Розбудова миру: ювенальна превенція і вирішення конфлікту.
4. Соціально-педагогічний захист прав людини, протидії торгівлі людьми та експлуатації дітей.
5. Соціально-правова та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту
6. Профілактика жорстокого поводження серед однолітків (шкільний булінг).
7. Подолання дитячої безпритульності і бездоглядності та профілактика негативних явищ в дитячому та молодіжному середовищі.
8. Попередження насилля в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми
9. Профілактика злочинності у діяльності неформальних радикально налаштованих молодіжних угруповань.
10. Профілактика вживання психоактивних речовин серед учнівської молоді.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 тестове питання складає 2 бали, 5 правильно вирішених тестових завдань оцінюються як 10 балів. Розв'язання правової задачі оцінюється у 20 балів (правильне визначення категорії та статусу – 5 балів; визначення нормативно-правової бази – 5 балів; алгоритм дій – 10 балів). Загальна кількість балів може складати 30 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

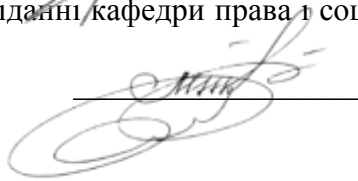
Викладач

Кічук Я.В.

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 12 від «22» червня 2021 р.

Завідувач кафедри

Метіль А.С.